JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. **Zaturdag 9 December.** **N°. 98.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij beschikkingen van den Minister van Koloniën, van 11 en 9 Augustus 1854 la A no. 1 en la A no. 3, is respectivelijk aan de Oost-Indische ambtenaren, met verlof in Nederland, *J. L. E. Schepern*, en jonkhr. *M. Rendorp*, eene verlenging van verlof voor den tijd van *zes* maanden verleend, buiten bezwaar van den lande.

Civiel Departement.

Bij het bestuur van het protestantsch wees- en armhuis te Samarang.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als president, de heer Mr. *R. E. N. d'Abo*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Benoemd:

Tot president, de heer Dr. *F. C. van der Meer van Kuffeler*, thans lid van dat bestuur en predikant der protestantsche gemeente aldaar.

Bij de Subcommissie van Onderwijs te Tagal.

Ontslagen:

Uithoofde van vertrek, eervol, als lid, de heer *Simon Thomas*; onder dankbetuiging voor de door hem bewezen diensten.

Benoemd:

Tot lid, de heer *A. van Marseveen.*

Militair Departement.

Bij de Directie van het fonds der verhoogde pensioenen voor de Officieren der landmagt in Nederlandsch-Indie.

Ontheven:

Uithoofde van vertrek, eervol, als lid, de generaal-majoor *A. Meis*, onder dankbetuiging voor zijne in die betrekking bewezen diensten.

Benoemd:

Tot lid, de intendant der 2 kl. van de militaire administratie *M. Nordmann.*

Eervol uit Zr. Ms. Militaire dienst ontslagen, met behoud van regt op pensioen.

Op zijn verzoek, de majoor van het regiment Oost-Indische cavallerie *H. W. L. Couperus.*

Op zijn verzoek, de kapitein der infanterie *H. P. van den Ende.*

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail in December.

Het vertrek zal, in stede van zoo als bepaald was op den 12den dezer, plaats vinden op den 10den. De sluiting der brievenpakketten aan het postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

De pakketten voor Europa, Britsch-Indië, China enz. op den dag van het vertrek des morgens ten 8 ure.

De directeur der producten civiele magazijnen maakt bekend, dat door de residenten van Batavia en Soerabaya, respectivelijk op den 27 dezer en den 17 Januarij 1855, des voormiddags ten 10 ure, ten burele van die hoofd-ambtenaren in het openbaar zal worden uitbesteed het transport van zout van de hoofdepôt pakhuizen te Sumanap naar de na te noemen verkoop-pakhuizen, namelijk;

720 (*zeven honderd en twintig*) koyangs naar Padang.
1100)*elf honderd*) koyangs naar Priaman.
190 (*een honderd en negentig*) koyangs naar Aijer Bangies.
250 (*twee honderd en vijftig*) koyangs naar Benkoelen.
Wordende de koyangs gerekend op 30 picolmaten ieder.

Vendutien.

Op Maandag 11 Dec., voor het commissiehuis van *W. Jacobsen.*

Op Dingsdag 12 Dec., voor een huis op Pinto Ketjil, voor rekening des boedels van wijlen *Ong Kiatseeng.*

Op Woensdag 13 December, voor het commissiehuis van *Louran & van Walchern.*

Op Donderdag 14 December, voor het locaal der weeskamer te Batavia, voor rekening van verscheidene boedels.

en

à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*

Op Vrijdag 15 December, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *Schoonheid*, op Goenoeng-Saharie, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de weeskamer te Batavia, *Tan Tangie*, *Tan Inlong* en *Oey Bauwsioe.*

Vertrekkende Personen.

J. F. Dekker.

Advertentiën.

Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER de Hoog WelGeboren Vrouwe *J. H. E. A. van Nispen*, geboren Jonkvrouwe *van Lawick van Pabst*, geliefde echtgenoote van
(2011) Mr. O. E. VAN NISPEN.
Huize *Dopan* bij PATTIE, 1 *December* 1854.
Eenige kennisgeving.

Bevallen van een' ZOON, *J. Rameau*, *Gisius.*
SAMARANG, 3 *December* 1854. (2016)

Bevallen van een ZOON, *G. Heijerdahl*, geboren *Douwes.*
BUITENZORG, 20 *November* 1854. (1989)

Na een lang en smartelijk lijden overleed op den 29sten November de WelEdele Gestrenge Heer *H. S. Couwenberg*, in den Ouderdom van 55 jaren, diep betreurd door zijne vele betrekkingen en vrienden.
SOERABAYA, den 2 *December* 1854. (2012)

Heden overleed in den ouderdom van 55 jaren, onze geliefde moeder mevrouw de weduwe *P. A. Thomas.*
JOHAN ARATHOON.
M. J. ARATHOON.
S. A. THOMAS.
(1993) C. A. THOMAS.
I. A. THOMAS.
BATAVIA, 26 *November* 1854.

Den 1sten October jl. plotseling overleden te St. Germain bij Parijs, vrouwe *A. Hoevenaar*, geb. *Ringeling.*
(2003) H. P. HOEVENAAR.
TAGAL, den 29sten *November* 1854.

Op de Vendutie van Maandag den 11 dezer,

zal alsnog worden verkocht een partij goede

Javasche Sigaren en nieuwe Hanglampen.

(2018) W. JACOBSEN.

Vendutie

op Woensdag den 13den December e. k.

voor het commissiehuis van *Louran & van Walchren*, van diverse Modewaren, Stroohoeden, Provisiën, Dranken, IJzeren Spijkers, Engelsche Bendietuigen, divers Zilverwerk, enz., enz. (1984)

Op de Vendutie van Woensdag den 13 e.k.

zullen mede verkocht worden eene partij beschadigde Witte en Ruwe Katoenen, alsook eenige gezette en ongezette Juweelen.

(2020) LOURAN & VAN WALCHREN.

Op de Vendutie van den 15 dezer

voor de woning van den heer **Schoonheid** op Goenoeng Saharie, zal mede verkocht worden:

Een Tweede gedeelte in een Erf, bebouwd met drie Steenen Huisjes, met pannen gedekt, gelegen op Klenteng, in het 4de deel van Blok M. No. 6/36. verponding No. 5404, toebehoorende aan *Tjing*, *Aboe Bakar*, *Mariam*, *Maymoena* en *Kebon.* (2017)

VENDUTIE TE MEESTER CORNELIS

op Zaturdag 16 December,

van: Wagens, Paarden, Meubels, Spiegels, Lampen, mooije Stolpen, Lijnwaden, waaronder eene goede soort kleurhoudende Gingang voor bedienden kleeding, eenige dozijnen zilveren Lepels en Vorken, Presiosa's, enz.

(2009)

ONGEBLEEKTE SULPHAS QUININÆ,

de beste preparatie van Quininæ, hetwelk algemeen in de Britsche legers gebruikt wordt.

Te verkrijgen in fleschjes van 1 ons à *f* 18 en van een hals ons à *f* 10, bij

(2014) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Geconfijte Bengaalsche BEAL VRUCHT.

gerecommandeerd door de Geneeskundige Faculteit van Britsch Indie, voor dysenterie, diarhé en voor zwakte der ingewanden. Verkrijgbaar bij

(2015) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn het beste thans bekende geneesmiddel, hetwelk in de Nederlanden verkocht wordt. De bestanddeelen waaruit zij zijn zamengesteld, zijn zoo onschadelijk, dat zij bij het zwakste gestel, zonder aarzelen kunnen genomen worden. Ook voor diegenen welke aan de beterhand zijn doen zij goede diensten, dewijl zij uitsluitend zijn zamengesteld uit genezende kruiden, de uitvinding van iemand, die er zijn werk van gemaakt heeft, de kwalen waaraan de maatschappij onderhevig is te verzachten. Zij behooren dus, en verdienen met geestdrift toegejuicht te worden daar zij aan eene behoefte voldoen die men sedert lang in dit land gevoeld heeft.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à .... *f* 1,—, *f* 3,— en *f* 5,—
Potjes Zalf à .... - 1,—, - 3,— » - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

EEN JAGT-AVONTUUR VAN HENDRIK IV. (*vervolg*)

— O zoo! Maar als hij u en gij hèm bemint, zie ik niet in wat u zoo sterk heeft kunnen bedroeven.

— Het is, Mijnheer! dat mijne moeder....

— Nu gaat mij een licht op. Mevrouw uwe moeder heeft u verboden GASTON te beminnen?

— Ja, Mijnheer!

— En waarom?

— Omdat GASTON een Hugenoot is.

Ah! Duivels.... En dus hebt ge Mevrouw uwe moeder gehoorzaamd, en GASTON niet weder gezien?

— Helaas!

— Hm! — Ik begrijp. Dat was niet zoo als 't behoorde. — Maar als men bemint.... ja, dan!.... Ge ziet ik ben nog al tot vergeven gezind.... En wanneer hebt ge hem gesproken?

— Op het oogenblik.

— En waarom weendet ge dan?

— Omdat.... omdat hij mij iets heeft voorgesteld, dat heel slecht is.

— Zoo, laat eens hooren.

— Daar uwe moeder ons huwelijk niet wil toestaan, sprak GASTON, zal ik u wegvoeren, ver; heel ver van hier. Buiten 's lands zullen wij ons huwelijk doen inzegenen, en als dat geschied is komen we op mijn kasteel terug; dan zal uwe moeder niet *kunnen* weigeren mij als schoonzoon te erkennen.

— En dat voorstel hebt ge, natuurlijk, afgeslagen?

— Helaas, neen! — stamelde ROSE.

— Wat! *Mordieu!* Gij hebt er in toegestemd?

— Ik heb beloofd hier morgen ochtend heel vroeg te komen — stamelde ROSE verder — en daarom ween ik; want dat is heel slecht.

— Ja, inderdaad, dat is heel slecht! Maar, *Mordieu!* er zal niets van gebeuren.

— Als 't maar niet het eenigste middel ware om met GASTON te huwen!

— Maar gij zult hem huwen.

— En mijne moeder dan?....

— Als ge den vriend van uwen vader ook voor uwen vriend wilt houden; als ge mij onderdanig gehoorzamen wilt, zal ik uwe moeder wel doen toestemmen.

— O, Mijnheer!

— Maar dan moet ge beginnen met mij aan uwe moeder voor te stellen, en vervolgens de diepste stilte bewaren.

— Ik zal alles doen wat ge mij zegt.

— Nu dan: gij spreekt geen woord, maar wacht geduldig af. Den naam van GASTON moet niet over uwe lippen komen, en gij-zelve komt morgen ochtend niet hier.

— O, dat beloof ik.

— Goed. Geef mij een arm, en breng me bij uwe moeder.

HECTOR, die ál den tijd achter een boom had gestaan, kwam nu te voorschijn.

— Waarde HECTOR! — sprak de onbekende — wij gaan voor éénen nacht een beroep doen op de gastvrijheid van de *Châtelaine* DE VERSAC.

De man, die HECTOR werd genoemd boog zich; ROSE gaf met welbehagen den arm aan den bedaagden edelman, en gevolgd door den windhond ging het drietal op weg naar 't kasteel.

— Maar, *à-propos*, Mijnheer! — vroeg ROSE toen zij op 't punt stonden het voorhek door te gaan — ik weet uw naam niet.

— Ah, duivels! ja; daar heb ik nog niet aan gedacht! — Nu, stel dan voor den *Comte* DE SAINT-MAUR, een ouden wapenbroeder uws vaders, en zijn vriend den *Vicomte* D'ENTRAGUES.

Zoo sprekende traden zij het kasteel binnen.

III.

Mevrouw DE VERSAC lag geknield op haar bidbank, toen de oude dienaar, die de drie betrekkingen van intendant, kamerdienaar en portier vervulde, binnentrad en de twee vreemdelingen aanmeldde.

De arme vrouw dacht te droomen.... Zoo lang, zoo geweldig lang reeds had geen ander vreemd mannelijk wezen dan Vader SAMUËL den dorpel van haar kasteel betreden; zoo lang reeds had elk haar vergeten en niemand meer haar bezocht.... dat zij met een glimlach

---

van ongeloof op de lippen, den goeden man zijne boodschap tot tweemaal toe deed herhalen.

Maar toen zij wèl overtuigd was van de waarheid; toen zij uitziende naar den hof, in spijt van de schemering den *Schotschen* windhond zag, zoo als hij op 't grasperk, met den langen snoet op de voorpooten, op zijn gemak lag uitgestrekt — toen, ja, toen had er in het geheele wezen der bevallige burgvrouw eene totale omwenteling plaats.... het verjongde bloed bestormde haar hart; hare knieën beefden; zij wankelde...., Maar door den invloed eener wederwerking zoo hevig als snel, vloog zij naar den sinds jaren overdekten spiegel, trok het gestrenge voorhangsel er af, en — vestigde een langen, nieuwsgierigen, ondervragenden blik op zich-zelve.

Helaas, helaas! Door een wreed spel van het grillig lot hadden de boetedoeningen, de vasten, de zelfbeheersching, wel verre van de laatste sporen van hare bekoorlijkheden uit te wisschen, integendeel, in omgekeerde reden triomfantelijk geworsteld tegen den tijd. Hare jaren schenen uitgewischt; zij was nog schoon — nog schoon — bijkans nog even zóó schoon als toen zij haar eenzaam kasteel was komen betrekken.

Het is meer dan waarchijnlijk, dat in dit oogenblik van beproeving de eerwaarde gedaante van Vader SAMUËL wonderbaarlijk veranderde in hare voorstelling, en dat ze de wijze lessen van ST. AUGUSTINUS zelfs vergat, om te luisteren naar de geheimzinnige stemmen van het verledene in haar binnenste; zoete sluimerende herinneringen der jeugd, die, nu en dan, onverwacht wakker worden om te spreken van de dagen, waarin men nog leefde van de hoop en niet anders ademde dan liefde.

Na dat moment van verschoonbare verwarring sprak zij tot den intendant:

— Doe een vuur aanleggen in de wapenzaal. Dat die vreemdelingen daar plaats nemen. Geleid hen derwaarts. Mijne dochter moet hen gezelschap houden en de *honneurs* van het kasteel waarnemen. Ik zonder mij een oogenblik af, om een gewaad aan te doen meer voegzaam om hen te ontvangen.

De goede man vloog om hare bevelen uit te voeren en over te brengen. Toen wierp de burgvrouw haar wollen kleed, haar nonnenkap, hare boetsandalen af, en haalde met al de drift van een kind, kasten en koffers het onderste boven, zocht er een kleed uit welks kleur en vorm hare schoonheid kon verhoogen en de sierlijkheid van hare gestalte doen uitkomen, en trok lakenen laarsjes aan van het fraaiste fatsoen, en stak kostbare ringen aan hare blanke vingeren, en hing een zware gouden keten — aangename gedachtenis van vroegere weelde — om haren zwanenhals, en wierp keer op keer een welgevalligen blik in den ontsluijerden spiegel. Eindelijk zéker van zich-zelve en dat alles goed was, daalde zij, om hare gasten te gaan verwelkomen, van de breede trappen af, nog even luchtig en vlug als op den dag van hare verloving.

O Vader SAMUËL! O ST. AUGUSTINUS! wat waart ge vèr uit hare gedachten!

De twee vreemdelingen zaten, in gezelschap met de jeugdige ROSE, bij den haard. Toen de brugvrouw binnentrad rezen beiden op en de *Comte* DE SAINT-MAUR vatte met geslepen hoffelijkheid hare hand, drukte er een kus op, en zeide:

— Gelief onze vrijmoedigheid te verschoonen. Mevrouw! Het gerucht der gastvrijheid van dit kasteel, en de schoone oogen van uwe beminnelijke dochter hebben er een paar verdwaalde jagers toe verleid.

De burgvrouw neeg, met al de gratie eener dame van opvoeding en fijnen smaak.

— Is 't mij vergund — sprak zij — ook de namen te kennen der welkome gasten, die het toeval hier henen leidt?

— Ik ben — antwoordde de oudste edelman — een bevriend wapenbroeder van wijlen der Heer DE VERSAC, en noem mij de *Comte* DE SAINT-MAUR. De Heer dáár is mijn vriend, de *Vicomte* D'ENTRAGUES.

En toen, onder wèlgeplaatste complimenten aan de gastvrijheid der weduwe, spak hij lang en hartelijk over zijn ontslapen wapenvriend, en betuigde zijne verwondering, dat eene dame zoo jeugdig en bekoorlijk had besloten om te leven op het land, en kweet zich zoo wèl, en was zoo woordrijk en geestig, dat de

---

BATAVIA.

Gisteren avond omstreeks 11 ure, is het den ijverigen schout van Bazar Baroe, den heer *Voermans*, gelukt eene aanhaling van omstreeks 15 thails amfioen, ten huize van den, in de chinesche kamp alhier woonachtigen Chinees *Oey Tamba*, te bewerkstelligen. De amfioen was in een paar laadjes boven het ledikant van gezegden Chinees verborgen; toen de policie deze laadjes ontdekte en *Oey Tamba* naar den inhoud derzelven vroeg, betuigde hij nimmer die laadjes te hebben geopend en bood aan zulks met den grooten eed in den tempel te bevestigen. Bij onderzoek bleek het echter, dat dezelven de bovengemelde hoeveelheid amfioen inhielden, waarop *Oey Tamba*, zich ontmaskerd ziende, verklaarde, dat hij dat heulsap daarin verborgen had, om reden de koopbriefjes, daarvan door den pachter afgegeven, in het ongereede waren geraakt.

In den vroegen morgen van gisteren, kwam alhier ter reede aan het stoomschip *Makasser*, kapitein *Chevallier*, medebrengende de dagbladen van Singapore en China, de eerste loopende tot den 5den December, de laatstgenoemde tot den 27sten November.

Het P. & O. stoomschip *Cadiz*, gezagvoerder *Roberts*, kwam den 29sten November te Singapore aan; hetzelve had Bombay den 15den bevorens verlaten en bragt, aangezien het stoomschip *Bombay* Point de Galle nog niet bereikt had, de Europesche landmail van 25 October niet mede. Wij vinden ons dus te leur gesteld in onze verwachting, onzen lezers weder de laatste berigten uit Europa te kunnen mededeelen en moeten ons voor heden vergenoegen met het verhaal van een, door de Engelsche en Fransche vloten ondernomen, aanval op Petropaulski, de hoofdstad van Kamschatka. Twee relazen worden deswegens medegedeeld, het eene ten zeerste door de Russische autoriteiten op hare wijze gekleurd, het andere afkomstig van een Fransch officier; wij geven hier onder de beide relazen, er eenige bijzonderheden, welke ons uit andere bronnen geworden zijn, bijvoegende. Het blijkt dat de plaats wel beschermd was door een sterk fort, op een landpunt in zee uitkomende gebouwd en de haven in twee baaijen verdeelende. De schepen en magazijnen aan de linkerzijde van het fort werden vernield en aan de regterzijde eene landing ondernomen, met het doel het fort van achteren aan te tasten. Sir *Erskine Nicholson* van de *Pique* werd gedood; hij bevond zich bij de landingstroepen, welke, hetzij met opzet of uit onkunde, door een gids midden door een digt bosch werden gevoerd, waar zij aan een hevig vuur der Russische soldaten waren blootgesteld en genoodzaakt met een zwaar verlies terug te trekken. Particuliere berigten bevestigen den dood van den admiraal *Price*, door de toevallige losbranding van een pistool. Men gelooft algemeen, dat de aanval mislukt is, doch de officiële berigten moeten eerst openbaar gemaakt zijn, alvorens wij de bijzonderheden van het voorgevallene kunnen kennen. De Engelsche vloot is te Honolulu aangekomen en herstelt daar hare schepen; de Fransche vaartuigen zijn met hetzelfde doel naar San Francisco gestevend, doch het is onbekend of de vereenigde vloten voornemens zijn naar Petropaulski weder te keeren dan wel Sitka een bezoek te brengen. Niets is duidelijker dan dat de Russen magtige vijanden zijn en dat hunne bezittingen, alhoewel grootendeels weinig aan de Europeanen bekend, goed versterkt en in staat zijn een aanval te verduren. Wij voegen hier de volledigste berigten, welke de dagbladen uit China hier omtrent mededeelen, bij:

Kamschatka.

De vereenigde vloot te Petropaulski, volgens het verhaal van een Fransch officier.

Het hier volgend uittreksel wederspreekt, met uitzondering van den dood van admiraal *Price*, het door den *North China Herald* van den 11den November opgenomen berigt, hetwelk mede hieronder wordt medegedeeld. De *Écho du Pacifique* behelst de navolgende bijzonderheden omtrent den aanval der vereenigde vloot op Petropaulski, medegedeeld door een Fransch officier van het fregat *La Forte*.

Op den 25sten Julij verliet de vloot de Sandwich-Eilanden, koers stellende naar Petropaulski; dezelve bestond uit de navolgende schepen: het Engelsch fregat *President*, 50 stukken; de *Pique*, 40 stukken; de stoomboot *Virago*, 6 stukken; het Fransche fregat *la Forte*, 60 stukken en 500 man; *l'Eurydice*, 28 stukken en 230 man, en de brik *l'Obligado*, 12 stukken en 120 man. Het ver gevorderd jaargetijde had vele vrees voor verschillende bezwaren doen ontstaan. Deze vrees werd verwezentlijkt, daar de kust in dikke nevelen gehuld was, welke zeer den voortgang der schepen hinderlijk waren en dezen noodzaakten met de uiterste behoedzaamheid te naderen. De nevel was zoo digt dat de officieren slechts zelden op twee scheepslengten afstands de signalen konden onderscheiden. Dien ten gevolge was het de *Eurydice* onmogelijk bij het escader te blijven en eerst te Petropaulski konde dit vaartuig zich weder bij hetzelve aansluiten. Op het laatst van Augustus kwam de vloot in het gezigt van Petropaulski, na zeer zwaar weder te hebben moeten ondervinden. Het jaargetijde gedoogde geen uitstel en dadelijk werden de noodige toebereidselen tot den aanval gemaakt. De plaats bood echter verdedigingsmiddelen aan, welke men niet verwacht had.

De vereenigde vloten hadden gedacht met overmagt eene slecht versterkte en verdedigde plaats aan te tasten; zij bevonden zich echter voor een geduchte ves-

---

Châtelaine binnen een uur verwonnen was, en hem een allerbeminnelijkst mensch vond.

De Heer D'ENTRAGUES sprak geen woord. Strak en onbewegelijk scheen hij de bloemen en beelden op het plafond te tellen, tot groote spijt van ROSE, die bijkans jaloers over de uitsluitende bezigheid des ouden edelmans met hare moeder, in 't onderhoud met den *Vicomte* eenige schadevergoeding hoopte te vinden.

De oude intendant kwam nu aanmelden, dat het avondeten was opgedragen.

De oudste edelman bood zijne hand aan de moeder, de jongere aan de dochter, en zoo traden zij naar de eetzaal, en plaatsten zich aan het hooge einde der tafel, terwijl de bedienden zich naar het toenmalig gebruik, aan het lage einde rangschikten.

De *Châtelaine* nam aan tafel met ongemeen veel smaak de *honneurs* waar; de *Comte* DE SAINT-MAUR at smakelijk, dronk met lange teugen, en werd nog geestiger en beminnelijker dan te voren. De *Vicomte* at weinig, dronk veel, en onderwierp de bloemen en beelden van het plafond der eetzaal, even als die der wapenzaal, aan eene telling.

ROSE zat stil en zwijgend, gelijk 't eener wèlopgevoede jonkvrouwe betaamt, maar meer dan eens wierp zij een bedrukten en ongeduldigen blik op den spraakzamen Graaf, die zijne belofte en de reden van zijne komst op het kasteel geheel scheen te vergeten.

— *A-propos* — zeide hij eensklaps, op zijn goedhartigen minzamen toon — ik heb van een jong edelman hier uit den omtrek hooren spreken; men zegt veel goeds van hem.... de jonge GASTON DE CHAMP-LOUP....

— Ah! — zeide de burgvrouw, benieuwd en niet zonder eenige minachting.

— Ik heb zijn vader van nabij gekend — vervolgde de Graaf — goede adel, maar arm.

— Zeer arm.... een waggelend kasteel, braakliggende gronden, en een roestige degen, meer niets.

— Ja, maar goede adel. — hernam de Graaf — Men zegt ook dat hij knap is. Dat zou een huwelijkje zijn, *mordieu!*

Bij dien uitroep keek hij ROSE met een schalkschen glimlach aan.

De burgvrouw zag den blik en den lach en zeide koel:

— Mijne dochter en ik zijn Catholijk, Heer Graaf! en wij zullen ons nimmer aan een belijder van de Hervormde leer verbinden.

Bij dat antwoord werd ROSE bleek en zij zag den edelman wanhopend aan; maar hij beurde haar op door een tweeden glimlach, die zeer duidelijk zeide: »heb maar geduld!" — Tot de moeder sprak hij als of 't eene afgedane zaak gold:

— Als dat zoo is, spreken wij er niet meer van.

Daarmede rees hij op, en bood zijne hand aan de moeder. Het was laat geworden; de vertrekken voor de bezoekers waren gereed, en zij namen afscheid van de burgvrouw en hare dochter, en gingen naar hunne kamers.

Den grooten trap van het kasteel opgaande, op welken de oude intendant met kaarsen voor hen uitging, nam de oude edelman den jongeren onder den arm en zeide hem in eene vreemde taal:

— Tot nu toe, mijn beste! hebt ge niets gedaan dan eten, drinken en de zolderingen bezien, maar wapen u met moed, want morgen moet gij uw zwijgen afleggen, en een kwartier lang voor mij spreken.

De *Vicomte* zag hem met teekenen van afgrijzen aan.

— Ja, gij moet voor ambassadeur spelen. Ik wensch te beschikken over de hand dier beminnelijke weduwe. Gij moet haar plegtstatig afvragen of zij niet afkeerig is van een tweeden echt.

De *Vicomte* bleef verwonderd staan.

— Ik begrijp u niet.

— Dat is hetzelfde. Onthoud maar dat gij spreekt voor een edelman, rijk, weduwnaar, zonder kinderen. Zeg aan de *Châtelaine* dat de gastvrijheid die wij zijn komen vragen, een voorwendsel is geweest, en dat het éénige oogmerk van onze komst was, om hare denkwijze te vernemen.

(*Wordt vervolgd*)

ting, door acht afzonderlijke forten verdedigd en met meer dan 120 kanonnen en 1200 man versterkt.

Juist toen de vloot met het bombardement een begin zoude maken, viel admiraal *Price* doodelijk gewond door een kogel, welke, terwijl hij bezig was zijne pistolen te laden, bij toeval afging en hem in het hart trof. Admiraal *Price* was door allen bemind en geacht en de diepste neerslagtigheid heerschte onder het scheepsvolk. Zijn moed, zijn bedaardheid, zijne voorkomendheid en de vele proeven van kloekheid, welke hij bij vele verschillende gelegenheden gegeven had, hadden hem de algemeene achting bezorgd. Dit betreurenswaardig voorval des avonds voor den aanval, beroofde hem van de gelegenheid om zich nogmaals te onderscheiden en het escader verloor in hem een van deszelfs beste officieren. Het was in den ochtend van den dag voor het gevecht bestemd, dat admiraal *Price* aan boord overleed. Uit eerbied voor zijne nagedachtenis werd de aanval tot den volgenden dag uitgesteld.

Den 31sten Augustus nam het gevecht een aanvang. Het Russisch fregat *Aurora* van 40 stukken en de *Dwina* zochten eene schuilplaats achter eene soort van Zandbank in het front van Petropaulski liggende. De vereenigde vloot rigtte haar vuur op de drie meest nabijzijnde forten. Zij bevonden zich op omstreeks een mijl afstand van de stad, welke zij ten gevolge van den naauwen en gevaarlijken toegang niet konden bereiken, zonder bevorens de buitenste batterijen tot zwijgen te hebben gebragt. Twee honderd en vijftig kanonnen donderden te gelijktijdig. De kogels van beide zijden vlogen over de Zandbank en raakten de forten en schepen. Na een vrij levendige kanonnade, werden de drie batterijen tot zwijgen gebragt, terwijl de Russische kanonniers of gedood waren of hunne stukken verlieten. De kanonnen werden vernageld en de schepen naderden zonder beletselen de stad. Den volgenden dag openden zij een zeer levendig vuur op dat punt alsmede op de Russische schepen. De kogels doorboorden de *Aurora* aan alle zijden en namen den grooten mast weg. Het bevel om te landen werd gegeven en onder de leiding van een Amerikaanschen stuurman, die de omstreken der stad als gemakkelijk genaakbaar en niet zeer boschrijk had afgeschetst, zetteden de bondgenooten voet aan wal en trokken tegen de hoofdsterkte op. Maar hetzij uit onkunde, hetzij ten gevolge van verraad, raakten zij tusschen digte doornstruiken en boschhout, welke hen bij iedere stap ophielden en de Russische scherpschutters eene veilige en ondoordringbare schuilplaats verschafte. De gelijkheid der uniformen van de Russen en Engelschen veroorzaakte groote verlegenheid in het leger der Franschen, daar zij huiverig waren op de roode uniformen te vuren, in de vrees dat het welligt hunne bondgenooten zouden kunnen wezen. Blootgesteld aan een vuur, dat zij niet konden beantwoorden, hielden de troepen echter met de grootste onverschrokkenheid stand en rigtten hunnen aanval tegen het naaste fort. Na een hevigen strijd van weerszijden, werden de Russen verslagen, hunne stukken vernageld, het fort ontmanteld en 43 gevangenen genomen. Huiverig de troepen langer aan een moorddadig vuur bloot te stellen, werd de last om zich weder in te schepen gegeven.

Het zoude onmogelijk geweest zijn de plaats zonder een aanzienlijk verlies in te nemen. Om dezelve ten onder te brengen, zoude het noodig geweest zijn tot een geregeld beleg over te gaan. De tijd drong en het ver gevorderd jaargetijde liet geen oponthoud toe. Het werd noodzakelijk geoordeeld een slagveld te verlaten, waarop als teekenen werden achtergelaten vijf batterijen van kogels doorboord, huizen en magazijnen met krijgsbehoeften verbrand, een vernield fort en meer dan 100 Russische lijken. De vloot nam daarna de Sitka, een vaartuig aan de Russisch-Amerikaansche compagnie toebehoorende en het gouvernements jagt. Dit laatste werd verbrand. Omstreeks 60 gevangenen, waaronder een kolonel en een gezagvoerder van een vaartuig, vielen in handen der geallieerden.

Het tweede berigt uit Russische bronnen geput en door de Hamburgsche bark *Magdalena* medegebragt, luidt als volgt:

Het blijkt dat de vereenigde vloot op den 29sten Augustus voor de buitenhaven van Petropaulski (eene plaats welke men zegt, dat omtreeks 1000 man bevat) verscheen.

Op den 4den September vernielde de vloot twee forten, waarna zij zonder verlies terug trok.

Op den 5den werd des ochtends om 6 ure de aanval hernieuwd, en het gevecht duurde tot 2 ure in den namiddag voort.

Op den 6den beproefden de zeelieden en mariniers 600 à 700 man sterk, eene landing. De Russen hadden hunne stelling beneden een heuvel en vuurden uit eene bedekte batterij op den vijand, die lager stond en groote verliezen leed. De mariniers en zeelieden trokken hierop terug, zoo veel mogelijk hunne gewonden met zich voerende. De Russen verhalen, dat bijna al de officieren der vereenigde vloot gesneuveld zijn, zoodat geene bevelen konden worden uitgevaardigd. Acht of negen officieren moeten onder de gesneuvelden gevonden zijn.

Wat op de twee volgende dagen na dezen bloedigen slag heeft plaats gehad, wordt niet verhaald, maar men zegt, dat de vloot den 9den, zonder verder iets uit te rigten was weggezeild en bij het vertrek der *Magdalena* nog niets verder van zich had doen hooren. Ook het Russisch corvet *Alevestkij*, dat mede te Petropaulski van Japan aankwam, had geen der schepen gezien.

Men wil dat de vereenigde vloten een verlies van 300 man hebben geleden, doch dit is eene bloote gissing; vele dezer waren aan boord der drie booten, welke in den morgen van den 6den ten gevolge der Russische kanonnade van de forten zonken. De Russen stellen hun verlies op slechts 100 man. Bijaldien het waar is dat de booten gezonken zijn, als dan kunnen deze opgaven, hoe verschillend ook, waar zijn, doch in het tegenover gestelde geval mag men het als ongeloofelijk beschouwen, dat de bondgenooten, in vergelijking met de Russen, zulk een groot verlies zouden geleden hebben, terwijl den vijand slechts zulk eene geringe schade was aangebragt.

De strijdmagt wordt opgegeven als volgt:

Engelsch *President*, Admiraal *Price* 50 stukken;
» *Pique*, 44 stukken;
» *Virago*, 18 »
Fransch *La Forte* Admiraal *des Pointe Le Bevier*, 60 stukken.
Fransch *Eurydice*, 32 stukken.
» *Obligado*, 20 »

Admiraal *Price* is ten gevolge van het onvoorzien afgaan van een pistool, drie dagen voor het gevecht, gedood. Een ander gerucht zegt, dat het de Fransche Admiraal was, wien dit ongeluk overkwam, en dat Admiraal *Price*, drie of vier dagen na het gevecht, van vermoeijenis en verdriet gestorven is.

Een Russisch officier van hoogen rang is met depeches naar *Aijan* afgezonden, ten einde de berigten omtrent de plaats gevonden hebbende gebeurtenissen naar St: Petersburg over te brengen.

FRANKRIJK.

Parijs, 5 October. Men leest in den *Moniteur:*

De keizer heeft den volgenden brief aan den minister van binnenlandsche zaken gerigt:

St. Cloud, 3 October 1854.

Mijnheer de Minister!

Men deelt mij het volgende uittreksel van een brief van *Barbès* mede. Een gevangene, die, in weerwil van zijn langdurig lijden, zulke vaderlandslievende gevoelens koestert, mag onder mijne regering niet in de gevangenis blijven. Stel hem derhalve oogenblikkelijk en zonder voorwaarde in vrijheid.

En hiermede bidde ik God, dat Hij u in Zijne heilige hoede neme.

Napoleon.

Uittreksel van een brief van *Barbès.*

Gevangenis van Belle-Isle, den 18 Sept. 1854.

.... Gelukkig acht ik mij in u de gevoelens te ontwaren, die gij te kennen geeft. Zijt gij het Chauvismus toegedaan, omdat gij den Russen niets goeds kunt toewenschen, ik ben nog grooter Chauvist dan gij, want ik hoop op overwinningen voor ons Franschen! Ja, ja! mogen zij de kozakken daar ginter goed kloppen, dat zal zuivere winst zijn voor de zaak der beschaving en der wereld. Even als gij, had ik gewenscht dat wij geen oorlog hadden, doch nu die eens is uitgebroken, is het noodig dat de degen niet zonder roem in de scheede gestoken worde. Die roem zal de natie, die er meer dan een ander behoefte aan heeft, goed doen. Sedert Waterloo zijn wij de overwonnenen in Europa, en om iets goeds te doen zelfs bij ons, geloof ik dat het nuttig is den vreemden te toonen, dat wij nog kruid weten te gebruiken. Ik beklaag onze partij, indien er onder zijn die er anders over denken. Helaas! ons ontbreekt nog slechts ook het gezond verstand te verliezen, na reeds zooveel verloren te hebben."

Hierop is onmiddelijk den last, om den heer *Barbès* onvoorwaardelijk in vrijheid te stellen, door den telegraaf overgebragt.

Parijs, 6 Oct. De teleurstelling die iedereen ondervonden heeft door de valsche berigten omtrent het innemen van Sebastopol en de gevechten na den slag van Alma tot den 29 September, heeft, naar men verzekert, de regering zekere beschikkingen en maatregelen doen nemen. Zie hier wat men ten dien opzigte verhaalt:

Eerstens zijn er aan den heer *de Bourqueney* nieuwe instructiën gezonden, om de Oostenrijksche regering uit te noodigen hare houding van nu af naauwkeurig te bepalen.

Tweedens zou er aan het cabinet van Weenen opzettelijk verzocht zijn een onderzoek te willen instellen naar den oorsprong der valsche berigten, die de wereld in rep en roer gebragt hebben.

Derdens zouden er aan alle forten en arsenalen bevelen gezonden zijn, om zonder verwijl versterkingen en benoodigdheden naar het Levantsche leger te zenden. Men wil op zijne hoede zijn tegen een winter-veldtogt, die de Russen langs den beneden Donau willen ondernemen. Nimmer is de oorlog zeker zoo krachtdadig voortgezet als hij nu gedaan zal worden. Van hare zijde zendt de Engelsche regering ook uit de havens van het kanaal oorlogschepen en troepen naar het tooneel des oorlogs.

— De sterfte te Parijs is geheel en al tot hare normalen toestand terug gekeerd, dat wil zeggen 85 tot 90 personen per dag.

— De kleine stad Gray (Haute Saune) heeft 527 personen harer bevolking van 14 Julij tot 15 September aan de cholera verloren. Na de verhuizing der vreesachtigen telt zij nog 5000 zielen. Vier geneesheeren zijn bezweken.

Parijs, 7 Oct. De kleinzoon van prins *Jerôme*, de heer *Jerôme Napoleon Bonaparte*, van Baltimore, genaturaliseerd Franschman en benoemd luitenant bij het 7de regiment dragonders, is van Marseille vertrokken, sommigen zeggen naar Algerie, anderen naar de Krim.

RUSLAND.

Volgens een te St. Petersburg uitgegeven staat heeft de aangegeven waarde van uitvoer uit die hoofdstad gedurende het op 1 September afloopende dienstjaar 1854 bedragen eene som van 32½ millioen franken, terwijl die over 1853 bedroeg 153 millioenen.

— Het stadje Balaclava in de nabijheid van Sebastopol een zekere rol in de Krimsche expeditie zullende spelen, zoo gelooven wij onzen lezers geene ondienst te doen door het geven van de volgende beschrijving, getrokken uit de reis van den heer *von Hell* in Zuidelijk Rusland.

Men kan zich niets schooners voorstellen dan de haven van Balaclava. Omringd van bergen, waarvan de hoogsten nog de sporen der vroegere Genuesche overheersching aantoonen, heeft men voor zich de fraaije kleine Grieksche stad van dien naam, wier huizen, amphiteaterswijze gebouwd, allen van balcons en boomen voorzien zijn. Een oud, in puinhoopen gevallen fort beheerscht de stad; van dit punt lieten de Genuezen, vroeger meester van de geheele kust, als roofvogels het oog over de zee weiden en wee het vreemde vaartuig, dat door den storm in deze vaarwateren gedreven werd. Balaclava gelijkt met hare Grieksche bevolking, de haar omgevende rotsen en zachten hemel volmaakt op die kleine steden in den archipel, die men aan den gezigteinder ziet schitteren, wanneer men naar Constantinopel zeilt.

De handel te Balaclava, zoo bloeijende onder de Genuezen, is thans zoo vervallen, dat de aankomst van één schip eene gebeurtenis van gewigt is voor de gansche stad. Het schitterende *Cembalo* der Genuezen is tegenwoordig slechts de hoofdplaats eener kleine Grieksche nederzetting, wier oorsprong opklimt tot de regering van *Catharina II* en die verscheidene dorpen telt met ongeveer 600 huisgezinnen. Het was te midden der oorlogen met de Verhevene Porte, dat de beroemde keizerin er aan dacht een beroep te doen op de vrijheidsliefde der Grieken en hunnen haat tegen de Turken. Dat keizerlijk beroep zag zich spoedig door een gelukkigen uitslag bekroond en Rusland kon weldra over een talrijk zee-corps beschikken, dat zich, in al zijne ontmoetingen met den vijand, door een schitterenden moed onderscheidde. Naauwelijks was de oorlog tegen Turkije geëindigd, of die bondgenooten uit den archipel namen een werkdadig deel in de militaire bewegingen tegen de Krim en later, na de verovering van dat schiereiland, zien wij ze belast met het onderdrukken der opstanden van de Tartaren en dezen de grootste vrees aanjagen door de bloedige wreedheid, waarmede zij daarin te werk gingen. Op dat tijdstip gaven de Muselmannen van de Tauride hen ook den naam van Arnauten, die tot in onze dagen behouden is gebleven.

De Krim eenmaal onderworpen, zoo werd de zending der Grieken ook vreedzamer. Het regiment onderging eene andere, te gelijktijdig zoowel militaire als arbeidzame regeling en men stond het tot verblijf de stad Balaclava met haar grondgebied af. De colonie telt tegenwoordig 600 weerbare manschappen, wier werkzaamheid zich bepaalt bij het beurtgewijze bewaken der kustlinie. Naarvolgens de keizerlijke statuten mag de werkdadige dienst van een colonist slechts gedurende vier maanden van een jaar gevorderd worden; de overige acht blijven ter zijner beschikking, ten einde hij ze aan het bebouwen zijner velden kan besteden. Ieder soldaat ontvangt 28 roebels soldij in het jaar en moet voor zijne eigene uitrusting zorgen.

— De Krim beslaat, volgens de beste landbeschrijvers, eene oppervlakte van 1250 vierkante uren en heeft slechts eene bevolking van 250,000 zielen.

ITALIE.

Napels, 20 Sept. De regering der beide Siciliën heeft op de beurs van deze hoofdstad, den handel in bewijzen der Russische leening verboden.

Deze maatregel heeft een diepen indruk gemaakt niet zoozeer omdat de Napelsche capitalisten geneigd zijn op die papieren te speculeren, hetwelk als niet zeer gunstig beschouwd wordt, als wel omdat men daarin een bewijs vermeent te vinden der goede gezindheid van het Napelsche cabinet voor de staatkunde der Westersche mogendheden.

TURKYE.

Bij eene firman van 17 Sept. heeft de Porte bepaald, dat de zending van Selim-pacha in de zuidelijke provinciën, van Rumelië tot Janina, ten doel heeft de bachibozuks en andere boosdoeners, die zich aan roof en plundering hebben schuldig gemaakt, gestreng te doen straffen.

— Selim-pacha, de turksche generaal, die wegens zijne geleden nederlaag ter verantwoording was geroepen, is van alle vervolging ontheven, omdat hij heeft bewezen dat zijne voorstellen nooit ingang vonden bij het departement van oorlog.

— Den 11 Sept. heeft Saïd-pacha, onderkoning van Egypte, de turksche hoofdstad verlaten, om naar Alexandrië terug te keeren. Vóór zijn vertrek beloofde hij de toezending van nieuwe hulptroepen en van artillerie, welke hij den sultan leveren moet, te bespoedigen.

— Uit Azië zijn berigten ontvangen, dat Daniël-bey luitenant van Schamyl, in Georgië twee gevechten heeft geleverd aan de divisie van het russische leger onder bevel van generaal Wrangel. Naar men zegt zijn de Russen geslagen geworden, en zijn de Polen gedeserteerd, en, twee stukken geschut met zich voerende, aan de zijde der Turken overgegaan.

— De tijdingen uit Constantinopel van de 14 Sept. te Marseille aangebragt, en per telegraaf van daar overgemaakt, komen op het volgende neder: 25000 Turken zijn naar Braila in de Donau-vorstendommen opgetrokken. — In Azië heeft Schamyl zich met zijnen luitenant Daniël-bey vereenigd om Tiflis aan te tasten. Het leger van Kars, dat het door de Russen verlaten kamp bezet, wacht zijnen nieuwen opperbevelhebber Ismaïl-pacha. Deze laatste heeft op den weg, dien hij van Silistria heeft afgelegd, de huldebetuigingen ontvangen der turksche krijgslieden, die in hem den heldhaftigen verdediger van Kalafat begroeten.

Constantinopel, 12 Sept. De Perzische gezant heeft in eene bijeenkomst met *Rechid-Pacha* de verzekering herhaald, dat Perzie eene strikte onzijdigheid in den oorlog tusschen Turkije en Rusland zal bewaren. Lord *Redcliffe* was bij die bijeenkomst tegenwoordig.

— De verhouding tusschen Turkije en Montenegro wordt volgens de laatste tijdingen van dag tot dag ingewikkelder. Op nieuw zijn 1000 man troepen van Scutarivero naar de grenzen van Montenegro gezonden.

NOORD-AMERIKA.

New-York, 16 Sept. Per telegraaf is uit New-Orleans het berigt ontvangen, dat die stad op 12 en 13 Sept. het tooneel is geweest van een zeer ernstig oproer door gevechten tusschen Amerikanen en Ieren; de Ieren waren met pistolen, hunne tegenstanders met carabijnen gewapend. De gewapende magt moest tusschenbeide komen. Behalve drie of vier dooden, den 12den en twee den 13den gevallen, telt men een groot aantal gekwetsten.

— Een dagblad van St. Louis deelt een verschrikkelijk gevecht mede tusschen de troepen der Vereenigde Staten en de Sioux-Indianen.

Een Mormoonsche landverhuizer, voorbij het Indiaansche dorp Minnecongon gaande, liet een zijner koeijen, die hinkte ver achter de caravane aanloopen. Een Sioux-Indiaan ontmoette het dier op den weg en stak het dood. De Mormoon, te Laramei aangekomen, kreeg kennis van die omstandigheid en vervoegde zich tot den kommandant van het fort om schadeloosstelling te erlangen.

De kommandant deed het hoofd der Sioux, *de Beer* genaamd, roepen en eischte de uitlevering van den

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 9 December 1854, No. 98.

schuldige. *De Beer* antwoordde dat hij, indien de kommandant soldaten wilde zenden, trachten zou die uitlevering te erlangen. Gevolgelijk gelastte de kommandant den luitenant *Graffan* om 22 man en den tolk *Auguste Lucien* mede te nemen en het hoofd naar het op een afstand van 15 kilometers gelegen dorp Minnecongan te vergezellen. De luitenant, gevolgd door twee zesponders, nam eene stelling in voor het dorp. *De Beer* eischte den schuldigen Indiaan op, maar de hoofden van het dorp weigerden hem uit te leveren, niettemin aanbiedende de koe te betalen of door eene andere te vervangen.

De luitenant deed toen zijne stukken voorwaarts rukken en de soldaten openden onmiddelijk het vuur. *De Beer* en zijn broeder, die zich aan den ingang van het dorp bevonden, werden gewond. De Indianen deden een hagelbui van pijlen op de belegeraars neerdalen. De eerste pijlvlugt doodde den luitenant *Graffan*. Toen hij viel ontging den soldaten de moed en zij vlugtten, hunne stukken en geweren in de magt der Indianen latende. De Sioux vervolgden de vlugtelingen en doodden allen op een na, met pijlen en tomahawks.

De tolk sprong, ofschoon eene Squan getrouwd hebbende, evenwel de woede der Sioux vreezende, op een paard ten einde te ontsnappen, maar het dorp Brulie, tusschen dat der Sioux en het fort gelegen, doortijdende, stak een Brulie Indiaan zijn paard overhoop, viel op den tolk aan en dreigde hem te vermoorden. Hoezeer de tolk smeekte hem te sparen, zeggende dat hij eene Indiaansche vrouw gehuwd had, verbrijzelde de wilde evenwel met zijn wapen hem het hoofd.

New-York, 28 Sept. Te Washington is een gewigtige staatkundige stap beproefd, te weten, het weder zamenstellen van een democratische partij. Te oordeelen naar de mannen, die zich aan het hoofd dier beweging, voornamelijk tegen de Know Nothings gerigt, bevinden, vermeent men dat het bestuur haar in de wereld heeft geroepen en ze geheel goedkeurt. Werkelijk zijn de heer *Barret*, directeur der posterijen en andere ambtenaren verkozen om de meeting voor te zitten. Het committé heeft de volgende voorstellen gedaan.

»Aangezien het pogen der democratische partij steeds geweest is om de waarborgen der constitutie in volle waarde te handhaven en aangezien er zich nu een zeker ligchaam heeft gevormd, dat de regten der aangenomene burgers wil vernietigen, zoo is gevolgelijk besloten, dat de democratische partij der geheime vereeniging van de Know Nothings een voortdurenden oorlog zal aandoen en met dat doel eene nationale democratische vergadering zal zamenstellen; dat zij, alle staatkundige antecedenten vergetende, de Whigs opregt zal uitnoodigen om zich aan hare pogingen aan te sluiten; dat zij vertrouwen stellen in de wijsheid en opregtheid van het bestuur van den president *Pierce* en dat alle Know-Nothings van de posten, die zij onder dat bestuur bekleeden, zullen moeten worden ontzet.

In weerwil van de pogingen der aanhangers van het bestuur, is het niet mogen gelukken die beschikkingen te doen aannemen en gisteren avond is eene nieuwe meeting in de hoofdstad gehouden.

— Kapitein *J. Smith* is laatstleden maandag in onze stad gevangen genomen, beschuldigd van in de laatste maand April 600 negers, door hem op de Afrikaansche kust, aan boord van de *Julia Moulton* onder zijn bevel, genomen, op het eiland Cuba te hebben ingevoerd. Na zijne menschenlading te hebben ontscheept, heeft hij zijn vaartuig door het vuur vernield, gelijk sedert het verbod des slavenhandels meest alle slavenhaalders doen. Alzoo op de misdaad, waarvan hij beschuldigd is, de doodstraf staat, zoo heeft hij geen borgtogt mogen stellen, terwijl een koopman, aangeklaagd genoemd schip te hebben uitgerust, op een borgtogt van 40,000 doll. voorloopig ontslagen is.

De ontsnapte soldaat bereikte een ravijn. Daar ontmoette hij een Sioux, *Zwart Hart* genaamd, die, minder verschrikkelijk dan zijn naam, hem naar het fort geleidde.

Eerst op den volgenden dag kreeg men tijding van dit ongeluk in het fort. De Sioux zonden Indianen om den kommandant uit te noodigen eenige manschappen te zenden om de dooden te begraven, belovende hen even beleefd te zullen ontvangen als hunne makkers. Het pelterij magazijn van de Amerikaansche compagnie overvallen hebbende, waarin zich eene waarde van 50,000 doll. aan koopwaren bevond, deelden zij den buit onder elkander. De kommandant van het fort zond daarop 5 of 6 kooplieden naar hen toe om te onderhandelen en de dooden te begraven, maar de Sioux zeiden, dat hun de zaak niet aanging en joegen ze naar de haven terug. De lijken bleven uit dien hoofde in het open veld liggen. Evenwel ontbraken er twee aan, dat van den tolk en van een ander. Het laatste was door twee Californiërs begraven, die op het gevaar af van gedood te zullen worden, daarmede 50 doll. verdiend hadden, hun door de Amerikanen beloofd.

KAAP DE GOEDE HOOP.

De *Zuid-Afrikaan* behelst het volgende:

KOPER ERTS IN DE AFDEELING GEORGE. — Een monster erts is ons toegezonden geworden door den heer *Egbertus Berg*, van Georgestad, en hetwelk hij gelooft *sulphate van koper* te zijn. Het is ontdekt tusschen de plaatsen Dwaas en Zandfonteinen, nabij den oorsprong van de Olifantsrivier, in de afdeeling George, en wordt vermeend in groote hoeveelheden aanwezig te zijn. De heer *Bergh* is verlangend het monsters ter bezigtiging voortteleggen aan Geologisten, en een ieder kan hetzelve op ons kantoor zien. Men zegt ons dat een monster ook aan het Kolonisal bureau is toegezonden. Wij zullen den uitslag van verder onderzoek afwachten, hetwelk misschien tot hiertoe onbekende minerale hulpbronnen aan het licht brengen kan.

— Eene partij van 11 kleurlingen begaf zich op den 16den October van Nieuwland naar den Tafelberg. Na den dag zeer aangenaam doorgebragt te hebben, werden zij tegen den avond overvallen door een zwaren mist, en verschuilden zich onder eene overhangende rots, waar zij tot Woensdag morgen moesten blijven. Het gevolg was dat een jongen van 10 of 11 jaren oud, de klem in de kaken kreeg en overleed, en dat twee anderen van de partij zich ook in eenen bedenkelijken staat bevinden. Gelukkig hadden zij een goede voorraad provisie bij zich, anders zouden de anderen er zoo goed niet zijn afgekomen.

— PORT ELIZABETH. — EEN SCHIPBREUK. — Narigt is juist ontvangen, zegt de »*Port Eliz. Herald*" van 10 October, omtrent een schipbreuk op onze kust. Gisteren zag men op de hoogte van Bushij Pork, 3 of 4 mijlen ten westen van Kaap Recief, een bark heen en weder zeilen gedurende den geheelen morgen. Omstreeks 3 ure 's namiddags werd hetzelfde vaartuig, dat men bevond een Fransche bark te zijn, op strand gezet. Op den 22 Sept. lek gesprongen zijnde, was men, daar hetzelve op den 7 Oct. zoo zeer was toegenomen, overeengekomen het vaartuig op strand te zetten. Het scheepsvolk heeft al deszelfs goederen gered en de kapitein benevens 5 man was bij den heer *Lovemore*, te Bushij Park aangekomen.

PORT ELIZABETH. — HANDELS RAPPORT. — Gedurende de week heeft er geene wezenlijke herleving in de markt plaats gevonden. De communicatie met het land is nog zeer beperkt. Slechte wegen, gezwollen rivieren, long-ziekte onder het vee, benevens andere oorzaken, dragen bij, om het gewoon handelsverkeer te vernietigen. Het zoude echter dwaas zijn te verbergen, dat wij na dit tegenwoordig verval eene strekking tot rijzing zien. De veranderingen, welke plaats vinden, strekken ten beste. — Aan alle kanten erkent men dat het handelsbelang »het ergste gehad heeft," en dat men tot betere tijden terug komt.

Een groote tak van nijverheid — de wolhandel — blijft echter zeer gedrukt, en eene vroegere bekendmaking omtrent de verslechting van wol in de boven-districten wegens blootgesteldheid aan de lucht, uit gebrek aan pakhuizen, was minder dan eene wezenlijke daadzaak. Een correspondent van Cradock hangt eene treurige schilderij deswegens op, Verscheiden oorzaken dragen nu bij, om de colonie tot de eene of andere sterke poging aan te zetten om, meer dan reeds geschied is, het binnenlandsch verkeer te verbeteren.

Terwijl de wolhandel aldus vervallen is, is de geldmarkt steviger dan ooit. Inderdaad de plaatselijke banken gevoelen, dat, waar geene producten gescheept worden; specie wordt uitgevoerd, en om te beletten dat dit niet te ver gaat, wordt daaraan noodwendig paal en perk gesteld. Dit zal eene gewisse uitwerking hebben op den koopprijs van producten door de geheele Provincie. Kooplieden alhier ziende dat gelijke moeijelijkheden voordan staan — dat de gemakkelijkheid om te disconteeren geringer zal zijn gedurende het op handen zijnde vol saizoen, — zullen aan buiten wolkoopers niet dien onderstand verleenen, welken zij in vorige saizoenen hebben genoten, en de mededinging zal dus minder roekeloos en prijzen meer gematigd zijn.

Invoer van koopwaren is weder volkomen aan den gang. De fraaije clipperbark »*Ariel*" is juist in 65 dagen van Engeland aangekomen met eene volle en kostbare lading. De *Emperor* ook vol, zoude eenige dagen later zeilen. De *Dispatch* was tien dagen te voren gezeild, ook met volle lading, en men zocht naar meer vaartuigen. Koopers van buiten, thans aankomende, kunnen in alle behoeften voor het saizoen uit den nieuwen voorraad voorzien worden.

Vracht blijft nog aanhoudend hoog. De *Ariel* zal vracht nemen, maar niet onder 1d, per lb. Men zegt, dat de *Dispacht* en *Emperor* ook zullen worden opgelegd, maar er zijn meer balen wol voor handen, dan allen zullen vullen.

Schipbreuk en Verlies van leven. — Op ll. Dinsdag kwam het schip Charlotte, 586 tonnen, R. Afflisch, bevelhebber, detachementen van het 27ste Regt. voor Calcutta aan boord hebbende, in deze haven om water in te nemen. Men maakte daarmede dadelijk een aanvang en eene hoeveelheid werd gedurende den dag aan boord gebragt, maar niet genoeg voor de reis. Op Woensdag morgen begon de zee hoog te loopen, met gematigden zuidelijken wind, welke tegen den middag toenam, en meer uit het Z. O. zijnde, werd door het Haven Kantoor het sein gegeven om de topmasten en raas in te halen en gereed te maken voor een storm, waaraan dadelijk beantwoord werd. Gedurende Woensdag nacht werd de wind heviger, maar niet zoo erg als om bedachtheid voor de veiligheid der schepen te doen ontstaan. Eene zware zee bleef instroomen, waardoor alle gemeenschap van land afgesneden werd. Omstreeks 5 ure seinde de Charlotte dat zij een anker verloren had, en te half 6 ure zag men haar noordwaarts drijven, een tweede anker verloren hebbende. Eene poging werd toen gedaan om in zee te steken; alle beschikbare zeilen werden bijgezet, en het vaartuig liep oostwaarts, schijnbaar goede vordering makende, maar geen fokkemarszeil gezet hebbende en de bramstengen ingehaald zijnde, (zoo dat men de raas niet kon ophalen,) was het onmogelijk hetzelve over stag te brengen, en moest men wenden. Ten 8 ure stond het vaartuig naar land en deed men nogmaals eene poging om te wenden, maar daar de wind afgenomen was, en geene genoegzame zeilen bijgezet waren, dreef hetzelve naar het strand, en sloeg eindelijk op de rotsen aan het einde van Jettijstraat.

Alle pogingen werden toen aangewend om gemeenschap met het vaartuig te openen. De reddings-boot was naar het hoofd der baai gezonden in de hoop, dat het vaartuig aldaar op strand gezet zoude worden, alhoewel het onmogelijk zou zijn geweest eene boot over de rotsen te water te brengen. Manbij's Apparatus werd toen aangebragt, en onder de bekwame leiding van Luit. Simpson van H. M. S. Hijdra werd een touw verscheidene malen over het vaartuig geworpen, maar door een of ander misverstand, of gebrek aan touwen ging de communicatie verloren. — Het vaartuig was tegen dien tijd aanmerkelijk gezonken, terwijl de zee geheel over hetzelve heen brak. Men stelde toen voor de reddingsboot te water te laten van het strand ten Zuiden, ten einde een touw te krijgen van den boeg van het vaartuig naar het strand. De reddingsboot slaagde het vaartuig drie malen te bereiken. Maar tegen dien tijd was hetzelve aan de stuurboordzijde zoo zeer gezonken, dat de menschen tot hun midden in het water stonden en geen touw kon worden bekomen. In eene laatste poging om gemeenschap te openen, raakte de reddingsboot vol water en werd op de rotsen gedreven, alwaar zij aan stukken geslagen werd en de bootsgezellen met moeite ontkwamen.

Het vaartuig was nu klaarblijkelijk ras aan het opbreken en ten een ure scheidden de kampanje en bezaansmast van het voorste gedeelte, een groot aantal soldaten en matrozen op het vooronder latende. De kampanje dreef naar de rotsen en bijkans allen die zich op dat gedeelte van het schip bevonden, werden gered. In minder dan een half uur daarna, sloeg de boeg van het vaartuig geheel over en een ieder in dat gedeelte moet zijn omgekomen. Zij die gered waren, werden onmiddelijk verzorgd, zoo goed als de omstandigheden gedoogden, door de ingezetenen die met elkander wedijverden in hunne pogingen om de lijders te gerijven.

Met het aanbreken van den dag was er geen spoor van het ongelukkig vaartuig meer te zien; waar hetzelve gestrand was, lag eene massa gebroken masten en hout verward tusschen touwen en gescheurde zeilen over het strand verspreid.

Er werd dadelijk gezocht naar de lijken dergenen die omgekomen waren, en gedurende den morgen werden er drie-en-twintig gevonden, een gedeelte waarvan nog voor donker begraven werd, gevolgd door al de troepen in garnizoen, en een groot aantal der ingezetenen. Alles wat menschlievendheid aan de hand kon geven is voor de schipbreukelingen gedaan, en een som van bijkans £st. 400 is ten hunnen behoeve ingeschreven. De dames waren onvermoeid in hare zorg voor de vrouwen.

Het scheepsvolk bestond uit 17 Engelsche en 4 vreemde matrozen, den Kapitein en zijn zoon en 1ste en 2de stuurman. Van dezen zijn gered, de Kapitein en zijn zoon, de 1ste stuurman, de slagter, hofmeester en 2 anderen.

Totaal verlies 62 soldaten, 11 vrouwen en 26 kinderen. — *Port Elizabeth Telegrap. 22 September.*

— Een ander berigt zegt. — Van de 168 soldaten zijn omtrent 118 gered, terwijl van de 16 vrouwen slechts 5 gered zijn. De arme kinderen, 28 in getal, zijn allen omgekomen, met uitzondering van een, hebbende de val van een boot of stuk rondhout den dood veroorzaakt van eene vrouw en drie kinderen. Eenige lijkjes der kinderen (sommige zuigelingen) werden door de golven op strand gedreven. — Zulk een droevig tooneel is nimmer in deze stad aanschouwd als dat hetwelk vertoond werd door halfnaakte schepsels, rondom de vuren vergaderd en het verlies betreurende hunner vrouwen en kinderen. — *Ibid.*

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar*
Dec.	6	Engelsch	Adele	J. Hannon	Hongkong	22 Nov.	Port-Philip

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Dec.	5	Nederl. Indisch	Fookoel Hair	Said bin Alie	Samarang	29 Nov.	Coulster.
»	6	» »	Atiat Toolbarie	Sech Bahasoan	Padang	2 Dec.	D. N. Buys en co.
»	—	Nederlandsch	Henricus Gerardus	P. de Boer	Port Adelaide	30 Oct.	Paine Stricker en co,
»	—	Hanover	Amasis	H. A. Freijen	Samarang	25 Nov.	
»	—	Siam	Soesakam Silet	Tjan Peng	Siam	24 »	
»	8	Nederl. Indisch	st. Makasser	H. S. E. E. Chevalier	Singapore	5 Dec.	B. Kopersmit en co.
»	—	Nederlandsch	Doggersbank	Clowting	Boston		G. Suermondt en co
»	—	Nederl. Indisch	Oedjong Pandang	Yong Kengijang	Palembang		Coulster.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Dec.	7	Nederl. Indisch	st. Banda	F. H. Schmidt	Soerabaya.
»	—	Nederlandsch	Admiraal Zoutman	D. R. Nap	»
»	—	»	Canton	Tweehuys	Bantam.
»	8	Nederl. Indisch	Harriet	J. G. C. Ross	Cocos-eilanden.
»	—	Nederlandsch	Mariane	Tjebbes	Samarang.
»	9	»	Reyerwaard	P. Wieriks	Koerst. om de Oost.
»	—	»	Baltimore	Poestkoke	Tjilatjap.
»	—	Nederl. Indisch	Atiatul Maula	Sech Basenser	Soerabaya.
»	—	» »	Fatahoul Moebarak	Kassan	»

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Schoenderloo *	Marmelsteyn		B. Kopersmit en co.
»	Camileon	Kriegge	Samarang en Soerabaya	E. Moormann en co.
»	Vriendschap	T. W. Schuchard.	Rotterdam	van Ommeren Rueb en co.
»	Henricus Gerardus	P. de Boer	Soerabaya.	Paine, Stricker en co.
»	Princes Amelia	W. Groeneveld	Tjilatjap	Tiedeman en van den Burg.
»	Nehalenia	R. Grievel	Nederland	Busing, Schröder en co.
»	schoen. Argo	D. Huysers	Cheribon	Reynst en Vinjn.
»	Doggersbank	Clowting	Soerabaya.	G. Suermondt en co.
»	Derkina Filsa.	Van Zyp	Nederland	Kreglinger, Dummler en co.
»	Christiaan Huigens	Sjouwker	Soerabaya.	de Weerdt Ruyl en co.
»	Maria	van Wulfen	Samarang.	»
»	Gesina	P. Burggraaf	Soerabaya.	»
»	Princes Charlotte *	H. H. Harms	»	»
Nederl. Indisch	Caroline	S. D. Ross	Cocos-eilanden	Adam en co.
» »	Adat Toolbarie	Sech Rachim	Soerabaya.	D. N. Buijs en co.
» »	Tatas Bandjermassing	Sarief Abdulla.		»
» »	Alnoer Salim	Oedien	Samarang en Banjermassing.	»
» »	Adarak	Mohamad Djamjan		»
» »	Almansoor Sarie	Mohamad Yassin		»
» »	Said Mashoor	Mohamad Saleh	Singapore.	»
» »	Alfulk	Sech Baradja	Soerabaya.	Coulster
» »	Ydresie	Sech Almanie	Cheribon	»
» »	Al Oemanie	Sech Soenkar	Banka.	»
» »	El Joesoer.	Said Aboebakar	Samarang	»
» »	Fathool Rachman.	Said Asegaf	Soerabaya.	»
» »	Foekoel Hair	Said bin Alie		»
» »	Oedjong Pandang.	Yong Kingyong		»
Engelsch	Ontano	Wemyss	Holland	Pitcairn, Syme en co.
»	Jessie	Nordquist	Nederland	Busing, Schröder en co.
»	Stirling.	W. Jamnisson		McEwen en co.
»	William Simpson.	Marsh	London	Martin, Dyce en co.
Amerikaansch	Witch of the Wave	S. V. Schreve	Amsterdam	Paine, Stricker en co.
»	Forrent	Frundy.	China	»
Hamburgsch	Elisabeth Ross	J. H. Meyer		Metzendorf, Wilmans en co.
Russisch.	Idealet	A. J. Hansten.		Kreglinger, Dummler en co.
Zweedsch	Jacob	A. W. Funch	St. Franciso	Busing, Schröder en co.
Balie	Rayan	Sech bin Osman		D. N. Buijs en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Nov. 29	Ned.	schoener Ane	J. van Enter	Grissee.
» 30	N. I.	Elmachlaar	Said Melahayla.	»
» —	»	Bacht Mastora	Said Alhabassy	Sankawong.
Dec. 1	Ned.	Johanna	W. Habertsma.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Nov. 28	N. I.	Almasshoor	Said Aboebakar.	Bat. v. Sam.
» —	»	Abdul Hassim	Said Alkadrie	Banjermass.
» —	Chin.	schoen. Time	Sech Osman	Grissee.
» 29	N. I.	Asultanie	Sech Ganan.	Banjermass.
» —	Ned.	Prins Frederik der Nederl.	S. J. Rotgans	Ned. v. Pas.
» —	Amer.	Rovers Bride	V. Smith	Sydn.v.Sam.
» 30	N. I.	st. Banda	F. H. Schmidt	Bat. v. Sam.
» —	»	schoener Masshoer	Sech Basait	Grissee.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Nov. 23	N. I.	Paulina	Pa Ardie	Soerabaya.
» 24	Ned.	Fanny	van der Meulen	»
» —	»	Copernicus	E. J. Prater	Batavia.
» 27	N. I.	Little Tot	Katjoong	Soerabaya.
» —	»	Krabbe	*Mardam.*	»
» —	Ned.	Beatrix	E. Verschoor	»
» 28	N. I.	schoener Katjoong	Pa Sarip	»

Vertrokken schepen van *Pasoeroean*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Nov. 25	N. I.	Paulina	Pa Ardie	Soerabaya.
» 27	Ned.	Schoon Verbond	J. Veenstra	Amsterdam.
» 28	N. I.	Little Tot	Katjoong	Sum. v. Bez.
» —	»	schoener Katjoon	Pa Sarip	Banj.v.Sum.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*: de heeren *Kuppler.* — *J. B. F. Weghake.* — *van Deventer.* — *Siegmonds.* — Mevr. *Grobbe.* — Z. M. troepen.

Met het N. I. schip *Foekoel Haer*: de heeren *A. J. van Sphal.* — *J. Bal.*

Met het Hanover schip *Amasis*: de heer *Miegelblom Beyer.*

Met het N. I. stooms. *Macasser*: de heeren *Buddingh en familie.* — *Rubb.* — *de Vries.* — *ten Siethoff.* — Z. M. troepen.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Batavia*: de heeren *R. W. Thompson.* — *N. E. Roberts.* — *C. F. Giebels.* — *Engel.* — Z. M. troepen.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den 6 tot en met den 9 December* 1854.

AANVOER.

Van London per Eng. schip *Wm. Simpson* gez. Wm. H. Marsh agt Martin Dyce en co.

2637 stukk. spiauter. 26 do. lood. 26 vn. zink. 299 do. bier. 50 do. porter. 12 kn. beschuit. 2 do. paardenborstels, 2 do. verfkwasten. 4 do. blikwerk. 12 do. ijzerwerk. 11 do. lederwerk. 2 do. messen. 2 vs. pennemessen. 6 kn. pleetwerk. 30 vn. lampen. 8 do. ijzerwerk. 12 kn. wasdoek. 3 do. petten. 5 do. parapluien. 2 bn. tapijten. 144 md. 15 vn. aardewerk. 3 do. kousen. 319 kn. lijnwaden. 101 bl. manufact. 4 kn. linnen. 130 ton. steenkolen. 4 kn. paarlemoerschelpen 4 rijtuigen. *Agenten.*
12 vn. wijn. 4 kn. manufact. *Hunter Houghton en co.*

Van Middelburg per ned. schip *Maria* gez. E. N. F. van Wulven agt. de Weerdt Ruyl en co.

75 ks. specie. 74 ps. koffijzakken. 176 kn. manufact. *N. H. M.*
10 oxh. wijn. 120 vn. bier. 50 do. boter. 200 keld. genev. 12 hammen. 8 ks. provis. 40 led. leggers. 20 ks. likeuren. 20 do. binn. gedistelleerd. 20 do. rhijnwijn. *Agenten.*
1 kt. boeken. *Kolff.*
50 bemande 10 kants kruiken lijnolie. *Maclaine Watson en co.*
50 vs. boter. 40 kazen. 25 hammen. 6 kn. provisien. *Order.*

Lading voor Samarang.

10 oxh. wijn. azijn. 70 fless. beschuit. 130 fl. elixer. 200 keld. genever. 8 kn. provis. 2 do. kramerijen. *Order.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Almansoor* gez. Mohd. Yasin.

857 pic. rotting. 7383 ps. maloekamatten. 2210 do. kadjang matten. 1010 do. lanang planken. *Gezagvoerder.*

Van Tjilintjing per praauw sampang gez. Alie.

200 pic. rijst. *Pea Giap.*

Van Cheribon per praauw Tjemplong gez. Trono di Wongso.

12 koij. rijst. *Gezagv.*

Van Jawana per praauw Toop gez. Singo di Wongso.

60 pic. suiker. 120 do. kedele. 170 ps. aardewerk. *Lie Tiauwgoan.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Aderaad* gez. Mohand Djamsam.

670 pic. rotting. 2900 maloeka matten $4^{53}/_{100}$ pic. dammer, *Gezavg.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Kadier.

200 pic. zw. peper. *Gezagv.*

Van Australie per Eng. schip *Stirling* gez. Wm. Jamieson agent. MacEwen en co.

100 kn. brandewijn. *Order.*

Van Adelaide per ned. schip *Gesina* gez. P. Burggraaf agent de Weerdt Ruijl en co.

4 bn. bier. 1002 stav. ijzer. 31 stukk. do. 1 kt. droogerijen. *Order.*

Van Rotterdam per ned. schoener *Argo* gez. D. Huizer agt Reijnst en Vinju.

500 keld. genever. 100 vs. boter. 100/2 waterlegg. *Reijnst en Vinju.*
85 ks. wijn. 1 brandkast. 2 kn. ijzerwerk. 1 brandschroef. 1 instrumenten. 1 hangklok. 1 kt. divers. 1 verfsteen. *Suermondt en co.*

1 kt. manufact. *de Weerdt Ruijl en co.*
69 led. arakleggers. *P. Landberg en Zoon.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Kiedien.

392 pic. rijst. *Liem Boenkian.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Kadier.

200 pic. zw. peper. *Gezagvoerder.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Aderaak* gez. Moht. Djamdjam

670 pic. rotting. 2900 ps. matten. 4 pic. witte dammer. *Gezagv.*

Van Bandjermassing per praauw Padewakan gez. Batjo.

120 pic. dammer. 1100 bindrotting. 1000 ps. rottingstokken. 25 catt. vogelnestjes. 25 do. schildpad. *Gezagvoerder.*

Van Tjelientjien per praauw sampang gez. Kepeng.

80 pic. suiker. *Adjiem.*

Van Poelo Gadoeng per praauw sampang gez. Tie Ie.

500 zakk. rijst. *Oeij Venglian.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Sapie.

280 pic. rijst. *Tan Soekwee.*

Van Nederland per ned. schip *Camelion* gez. J. D. J. v. d. Wijge agt. E. Moormann en co.

40 vs. boter. 2 ks. kaas. 1 vt. vleesch. 5 ps. do. 1 kt. wijn. 1 do. sigaren. 25 keld. genever. 2 kn. provisien. *Paine Stricker en co.*
21 kn. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
12 md. bier. 1 kt. leder. *Van den Biesen en zoon.*
20 oxh. wijn. 20 fust. cognac. *Honig en Stevenson.*
43 kn. meubelen. 300 glazeruiten. 400 tobb. staal 29 kn. meubelen *Moormann en co.*
100 kn. manufact. *Suermondt en co.*

Lading voor Samarang.

1 kt. boeken. 5 vs. verfwaren. 40 do. boekwerken. 6 kn. koopmanschappen. 26 do. en 33 vn. ijzerwaren. 1089 kn. koopmanschapp. 500 keld. genever. en 5979 stav. ijzer.

Lading voor Soerabaija.

75 ks. zilv. specie. 200 md. bier en 471 coll. koopmanschappen. *Order.*

Van Bencoelen per praauw Djoelong Djoelong gez. Nachoda Maka.

65 pic. benzoin. 59 do. witte dammer. 1½ do. was. 2½ do. samb. tabak. 76 thails goudwerk. 38 ps. zilv. sp. matten. *f* 2219 do. zilv. specie. *f* 14911 papiergeld. *Gezagvoerder.*

Van Nederland per ned. schip *Nehalenia* gez. R. Grivel agt. Busing Schröder en co.

1 vt. ijzerwerk, 6 kn. do. en hoeden. 1 bl. papier. 7 kn. en 1 vt. ijzerwerk. *J. T. Kingdom.*
186 coll. manufact. 12 kn. koper. 4 vn. do. spijkers. 10 ijzer pann. 141 coll. machinerien. 30 kn. glaswerk. *Pitcairn Syme en co.*
122 coll. manufact. *Burt Mijrtle en co.*
39 » » *Pandel en Stiehaus.*
4 bn. manufact. 1 kt. boeken. *Metzendorff Wilmans en co.*
8 kn. ijzerwaren. 10 vn. glaswerk. *Moormann en co.*
5 kn. zadelwerk. 12 vn. en 22 kn. ijzerwerk. 16 kn. glaswerk. 99 coll. manufact. 14 kn. kramerijen. *Bahre en Kinder.*
64 md. aardewerk. 1 vt. ijzerwerk. 10 vn. en 1 kt. do. 8 kn. linnen. 186 coll. manufact. *Martin Dijce en co.*
5 suiker pannen. 4 kn. machinerien. 9 ketels. 164 coll. machinerien 49 do. manufact. *Maclaine Watson en co.*
2 kn. modewaren. 32 coll. manufact. 16 vn. glaswerk. 8 coll. ijzer werk. *Adam en co.*
148 coll. manufact. 3 do. machines. *Morgan Melbourn en co.*
1 kt. modewaren. *John Prijce en co.*
30 kn. manufact. *Hoekstra Gijsing en co.*
117 coll. manufact. 6 kn. naaigaren. 6 bn. kat. garen. 325 md. aardewerk. 100 ks. blik. 5 kn. ijzerwerk. *Anderson Tolson en co.*
10 kn. manufact. 369 coll. do. *Busing Schröder en co.*
63 coll. manufact. *MacEwen en co.*
28 coll. manufact. 3 md. aardewerk. 24 coll. ijzerw. *Hunter Houghton en co.*
3 kn. manufact. *de Weerdt Ruijl en co.*
150 ton. steenkolen. *Cores de Vries.*
2 kn. ijzerwerk. *Gumprich.*
10 kn. manufact. *Order.*

Van de Kaap de Goede Hoop per ned. schip *Mariane* gez. R. P. Tjebbes agt. Tiedeman en van der Burg.

690 vs. boter. 39 ks. vruchten. 1 do. wijn. *Agenten.*

Van CroE per praauw Tjemplong gez. Sahat.

100 pic. dammer. 20 do. gomelastiek. *Gezagvoerder.*

Van CroE per praauw Tjemplong gez. Mihin.

23 pic. gomelastiek. 55 do. dammer. *Gezagvoerder.*

Van Soerabaija en Samarang per ned. ind. stooms. *Banda* gez. H. Schmidt agt. Kopersmit en co.

2 ks. regaal uit entrep. 1 kt. papier. *Reijnst en Vinju.*
4 kn. java sigaren. 4 do. siropen. *Order.*
1 veiligheidsklep. 2 md. aardappelen. *de Weerdt Ruijl en co.*
Eenige gouv. goederen. *Gouvernement.*
1 bundel tijgervellen. *Gebr. Roselje en co.*

Van Samarang per ned. ind. stooms. *Koningin der Nederlanden* gez. Deighton agt. Maclaine Watson en co.

2 ks. manufact. $^{1}/_{16}$ vs. boter. 1 kt. brandewijn. 7 do. div. lijnwaden *uit het Entrep. v. Soerabaija.*
55 coll. mill. goederen. *Gouvernement.*
45 ps. laken. 1 kn. valsch galon. 1 do. suikermonster. 2 kn. gedr. vrucht. 60/m. sigaren. 1 tromm. batiks. 5 ks. lijnwaden. 1 do. kleinigheden 3 pakk. monsters. 1 kistje. 1 trommel. 55 pic. suiker. *f* 37000 specie. 500 pic. koffij. 15 vn. bier. *Order.*

Lading voor Singapore.

175 pic. suiker. 28 cod. java tabak.

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Aboe.

95 pic. zw. peper, 60 do. gomelastiek. *Walang.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Karodien

436 pic. rijst. *Hofland.*

Van Nederland via Port-Adelaide per ned. schip *Henricus Gerardus* gez. de Boer agt. Paine Stricker en co.

1 kt. spiegel. 1 do. speelkaarten. 1 do. koek. 4 do. banket. 1 do. chocolade. 1 do. suikeramandelen. *Order.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Dollok.

58 pic. gomelastiek. 8 do. harst. 6 do. zw. peper. *Gezagvoerder.*

Van de Lampongs per praauw Pantjalang gez. Djangok.

10740 rottingstokken. 175 boss. rotting. 5 pic. zw. peper. *Gezagv.*
3650 ps. rotting. 4 pic. gomelastiek. 7 do. dammer. *Abdul Rachman*
7900 ps. rottingstokken. *Harmien.*
8½ pic. gomelastiek. $^{20}/_{100}$ pik. oliphanstanden, 4 catt. renosterhoorn 1 do. do. huid. *Osmar.*

UITVOER.

Naar Nederland via Bantam per ned. schip *Canton* gez. H. J. Twenhuijs agt. Tiedeman en van der Burg.

250 pic. tin. 80 do. rotting. *N. H. M.*
31 vs. kopergeld. 1 *alg. Pakhuismeester.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Mariane* gez. R. P. Tjebbes agt. Tiedeman en van der Burg.

1 kt. wijn. *aan boord gebl. lad. van de Kaap de Goede Hoop.*
125 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. schip *Baltimore* gez. E. Poest koke agt. B. Kopersmit en co.

350 pic. tin. 120 do. rotting. *N. H. M.*

Lading voor Tjilatjap.

5 kn. mignanetten. 18 do. aardewerk. *N. H. M.*
1 kt. medicijnen. 1 kooker zaad. *Gouvernement.*
10 ks. bagage. 2 do. provis. 1 do. med. sigaren. 2 do. boeken. 1 do. aardewerk. *van den Broek en co.*
2 vn. bier. 3 do. boter. 2 ks. wijn. 2 do. zeep, 1 do. divers. 1 do. siropen. 1 pak aardewerk. 1 kt. manufact. *L. Meijer.*
1 kt. divers. *John Prijce en co.*
12 vn. bier. 2 do. spijkers. 2 ks. do. en 1 do. modewaren. *Gramerus en Reed.*
1 kt. rhijnwijn. 1 do. madera. 5 vs. boter. *Agenten.*
1 kt. tafelgoed. *Gouijn.*
1 kt. kleederen. *van den Biesen en Zoon.*
1 kt. lasting. 6 pic. spijkers. *Moormann en co.*
6 zoutmaten. 2 *alg. Pakhuismeester.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Reijerwaard* gez. P. Wierirx agt. Kopersmit en co.

394 coll. provis. *aan boord gebl. lad. van Nederland.*

250 pic. tin. 2000 do. koffij. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den 26 tot en met den 28 November* 1854.

AANVOER.

Van Singapore via Batavia per ned. schoener *Mashoer* gez. Sech abd. Rachman.

$11^{80}/_{100}$ pic. zw. peper. *Order.*
12 potj. ghie. 200 st. paijongs. *f* 2500 sp. matten. *Gezagvoerder.*
300 st. paijongs. 8 kn. koopmanschapp. 2 pic. korma, 12 stell. stalen pannen. *Sech alie Magroes.*
1 kt. lijnwaden. *Said Smail.*

Van Batavia en Samarang per ned. ind. stooms. *Banda* gez. Schmidt.

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 29 Nov. 1854 no. 94.

Van Nederland via Batavia per ned. *Hendrina* gez. C. H. Pompe.

390120 ℔ steenkolen. *Order.*

Van Nederland via Batavia per ned. schip *Brouwershaven* gez. P. Jansen.

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 25 November 1854 no. 94.

Van Nederland via Batavia per ned. schip *Maria Anna* gez. L. G. Verbeek.

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 18 November 1854 no. 92.

UITVOER.

Naar Nederland via Pasoeroean per ned. schip *Beatrix* gez. Verschoor

95 pic. rotting. $4002^{21}/_{100}$ do. suiker. *N. H. M.*

Naar Nederland via Bezoekie en Panaroekan per ned. schip *Nieuw Lekkerland* gez. M. B. Hoffman.

60 vs. koper duiten. 125 pic. rotting. $3464^{21}/_{100}$ do. suiker. 500 do. koffij. 1 bendie met toebehooren. *N. H. M.*

Naar Nederland via Pasoeroean per ned. schip *Prins Fredrik der Nederlanden* gez. S. J. Rotgans.

100 pic. rotting. $3001^{20}/_{100}$ pic. suiker. *N. H. M.*

Naar Batavia en Samarang per ned. ind. schip *Banda* gez. Schmidt.

Zie Aanvoer te Batavia Java Bode dd. 29 November 1854 no. 95.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.